

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ
ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ Θ. ΔΗΛΗΓΙΑΝΝΗ

Μιά άκρως στον Ναπολέοντα Γ', Τό Κρητικό ζήτημα. Η 'Ελληνική κυβέρνηση δεν άπαντά... Η γιουκετάδα στο ΰβερπαλειο της Βαυαρίας. Πώς, άντι να μεθύει ο Διηλιγιάννης, μέθους ο Κερμουνδούρος. Η Ζαφείριω, ή άγκλημένη του σκυλίτσας, κτλ.

διώνημο φυτό...

Νά τώρα και για τó κιαρισί: 'Ο Έτεοκλής είχε τρία ώφια κωρίτια, λιγερόκοιμα, λελαρά, πού άγαπούσαν πολύ τó χορό. Μιά φευγαλόλαστη νύχτα, χορευόντας έξω απρός τωνών τών θεών, έπεσαν μέσα σ' ένα χάσμα και σκοτώθηκαν. 'Όμως ή Γή, πού τις έλεστη-θής, έβγαλε από τó χάσμα τρία κιαρισία, τά πρώτα πού φάνηκαν στον κόσμο.

Στόν τάφο τού Μενουόου, πού αιώτηόντησε, έφύτρωσε ροδιά, στον τάφο τού 'Αιδίου, πού σκοτώθηκε, έφύτρωσε ροδοδάφνη.

'Ο Βυργίλιος άναφέρει τόν ακόλουθο σχετικό θόηλο: 'Όταν ο Αίνείας έθυσίαζε στη Θεωακή άσπί, θέλησε να βγάλει από τη γή κλάδους μυριάς, για να στείλει τó βομό. 'Όταν έβγαλε τόν πρώτο κλάδο, κόβοντας τις ρίζες, είδε να στάζουν σταλαγματιές μαύρο αίμα. 'Επεχείρησε να βγάλει και δεύτερο κλάδο, και πάλι έσταξε αίμα. 'Όταν, με όση περισσότερο, έξέσπασε και τρίτον κλάδο, άκούστηκε από τά βάθη της γής θρηνηδής στεναγμός και φωνή πού έλεγε:

«Αίνεία, γιατί με παραβείς;... Σεβάσου τόν τάφο μου, φύγε! Είμαι ο Πολύδορος, ο ιδός τού Πριάμου, τόν όποιον άδικως έφάνενε ο βασιλεύς τών Θεωακών Πολυμήτορος.»

***

Στά βοτανικά γλωσσάκια άναγράφεται ένα άθος κορινθιοόχομο με τ' όνομα σ τ ι γ ά δ ο ς. 'Ο λαός τó λέει «Άζαο» της Παναγίας, γιατί πιστεύει ότι έφύτρωσε από τά δάκρυα της Θεοτόκου όταν έπλεαγε τó Στρωφόμενο Γυό της. 'Η Βοτανική τó ονομάζει «Σικελικόν Έλιφρονον». 'Ο λαός ά μ ά - ο ν τ ο. Τό τραγούδι λέει:

Γιά ιδές τόν τόν άμάρντο σέ τί βουνό φρυτώνει,
τόν τρών τά λάφια και ψοφοίν, τ' αροχιά και μερό-
γουν...

Στήν Κρήτη ο άμάρντος λέγεται «Λεπτοκόβοτανος».

Στή Σικελία, ένα είδος σταφυλιού λέγεται «Άλάρα» της Παναγίας. Στή Νεάπολη της 'Ιταλίας, από έν' άλλο είδος σταφυλιού παράγεται τó περίφημο κρασί «Άλάρα Κρίστη», δηλαδή «Άλάρα του Χριστού», γλιαντατο και άροματικό.

Κατά τούς θούλους, από κά άνθη φύτρωσαν κα από γάλα πού έπεσε στη γή. 'Ο Ζεύς, όταν γέννησε τόν 'Ηρακλέα από τήν 'Αλκυονη, θέλοντας να τόν κείνη άθάνατο, τόν έφερε κοντά στο μαστό της κομμωμένης 'Ηρας για να βιάσει από τó γάλα της θεάς. 'Όταν τó βρέφος έχόρτασε, έξέκόλλησε τó στόμα του από τη ρώγα του μαστού, έτρεχε όμως άρθνο τó γάλα της θεάς, και όσο απλόθηκε στον οίκανό έσχημάτισε τó λεγόμενο Γαλαξία και όσο χύθηκε στη γή άνώθησε τά άστρα ζώγια.

Στά Σέρβια της Μακεδονίας σώζεται ή έξής παράδοση: Οί Τούρκοι, χρόνια πολλά προσπαθούσαν να πάρουν τó κάστρο τών Σερβίων. 'Ο Βασιλεύς τών Χριστιανών πέθανε, άλλ' ο θάνατός του κρατήθηκε μιστόκοι τέσσερα χρόνια στο θρόνο άνέβηκε ή κόρη του, ή όποια έξακολούθησε τόν πόλεμο. 'Απελευθέρωσε οί Τούρκοι, έτοιμάζονταν να φύγουν, όταν παρουσιάστηκε στο Σουλτάνο ένας νέος Τούρκος και τού είπε ότι αυτός ήταν άξιος να πάρη τó Κάστρο, άν τού έπισχεθή τó τού όδωρη τήν βασιλοπούλα τών Σερβίων.

'Ο Σουλτάνος τού τó έπισχεθήκε και τότε ο νέος ντύθηκε όσα κάλογονικά κ' έληρήσισε τó Κάστρο, τάχα για να ζήτηση λάδι για τó μισαρήνη, άλλ' ή βασιλοπούλα έκατάλαβε τήν πανουργία και διάταξε τούς φρουρούς να τόν διαώσουν.

Τότε ο φρεσκοζάλογος έπεριμένε νάρθη τó Πάσχα και σινεδούνεσε τούς πολιορκητές Τούρκους να δέσουν λαυράδες στα χέρια τών γιωνών και να τεινθύνουν τη νύχτα κατά τήν πόρτα τού Κάστρου...

Οί Τούρκοι έβυλαν σέ ένέγχεια τó τέχνασμα τού φρεσκοζαλόγου. Κ' οί Χριστιανοί τού Κάστρου, νομίζοντας ότι έρχονταν άλλοι Χριστιανοί άπ' έξω να κύνουνε λαμπρή μαζή τους, άνοιξαν τήν πόρτα του. Οί Τούρκοι χύθηκαν μέσα με γυναίκα τά σταθιά. 'Ο φρεσκοζάλογος ώρμησε να πάση τή βασιλοπούλα, άλλά κείνη έπροτίμησε να πείη από τόν άγχο του Παλιού της και να σκοτωθή. 'Από τó πέσιμο έσπασαν οί μαστοί της και άρθνο γάλα χύθηκε στη γή. 'Απ' αυτό έφύτρωσε τó γ α λ ά ο ς τ ο. 'Ακόμα και σήμερα, στα Σέρβια, όσες γυναίκες θέλουν να κύνουν πολύ καλά, λιγανουν γήφο από τά χυλάσματα τού Κάστρου «στρωφόμενον τά χέρια πίσω από τη ράχη τους και βόσκουν σαν προβάτινες τó γαλόχορτο».

Στά 'Ιερουσόλυμα, τέλος, σώζεται μία παράδοση πού λέει ότι μέση στο Σπήλιω της Βηθλεέμ, από σταλαχτό γάλακτος της Παναγίας, ο τάπος έγινε κάταστρο σαν τρωή. Κι' όσες γυναίκες δεν είχαν γάλα να βράζουν τά βρέφη τους, έρχονταν λίγω χόλια από τó έδαφος τού Σπηλιού μέσα στο νερό πού έπιναν κ' άποκοπούσαν έτσι άρθνο γάλα.

Η ΦΙΛΑΡΓΥΡΙΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Μιά μέρα κάποινα κυρία της Αόλης έλεγε ειρωνικά στον μεγάλο ιερωμένω Μπισσού:

—Έσείς ο άντρες είστε άξιοθαύμαστοι, Μπισσούε να μιλάτε με όρα πάνω στο ιδιο ζήτημα...

—'Η γυναίκες είναι άκόμα πιο άξιοθαύμαστες, άποκρίθηκε μ' έτοιμότητα ο Μπισσούε. Μπορείτε να μιλάτε όλοκληρες ώρες... στα κουτούρωδ'...

ΒΑΡΕΤΟ

'Όταν ο Διηλιγιάννης ήτηγετούσε ως πρεσβευτής στη Γαλλία και άποφάσισε να κατεβή στην 'Ελλάδα για να πολιτευτή, σέφτηκε να παρουσιάσθι στον αυτοζαρότα της Γαλλίας Ναπολέοντα Γ' και να τού μιλήση για τó περίφημο ζήτημα της άυτονομίσεως της Κρήτης.

'Αφού προηγουμένως τού άνήγγειλε τήν παρήτιση του και τήν έπιχειμένη άναχώρησή του, έπρόσβησε:

—Μεγαλειότατε, θέλω να άγαπάτε τήν πατρίδα μου!

—Κύριε Διηλιγιάννη, τού άποκρίθηκε ο Ναπολέον, γνωρίζετε τις διαθέσεις τών Εφρολαίων Δυνάμεων άπέναντί σας. 'Αν όμως θέλουν στην 'Ελλάδα, μπορώ να προτείνω τήν άυτονομία της Κρήτης.

'Ο Διηλιγιάννης τού είπε ότι θα φοτήση σχετικάς τήν κυβέρησή του και θα τού άπαντήση.

Πραγματικά, μόλις βγήκε από τ' 'Ανάτορα, έστεισε να τηλεγραφήση σχετικάς στον τότε προδωτικό Κομμουνδούρο. 'Εκείνο τó βράδι όμως έμαθε πως είχε παρητηθεί ή κυβέρησις Κομμουνδούρου και ότι τόν είχε διαδεχθεί ο Βούλγαρης, προς τόν όποιον επίσης έτηλεγράφησε:

'Επειδή όμως δεν τού άπάντησε, άτιμήθηκε και δεύτερο τηλεγράφημα. 'Επειδή ότε ούτε σ' αυτό λάβαινε άπάντησι και μετά δύο μέρες έπρόκειτο ν' άναχωρήση, άποφάσισε να πάη άνατορας στον Ναπολέοντα.

—Κύριε Διηλιγιάννη, τού είπε ο αυτοζαρότος, δεν μου άπάντησεσ άκόμα.

—Δέν έλαβα άπάντησι από τας 'Αθήνας, Μεγαλειότατε!

—Φαίνεται ότι εκεί πάνω δεν θέλουν τήν άυτονομία, είπε ο Ναπολέον. Και ίσως σέπτονται σιωστά...

'Όταν ο Διηλιγιάννης κατέβηκε άγόρταστη στην 'Ελλάδα, εκείνος πού έπισχεθήκε πρώτον ήταν ο Βούλγαρης.

'Ο γιωρός προδωτικούς σινοικολούσε έκείνη τη στιγμή με κάποιον ύποχογο, κρατώντας τó κομπολόι στο χέρι του.

—Κύριε Πρόεδρε, τού είπε ο Διηλιγιάννης, λάβατε τó τηλεγράφημα πού σας έστειλα για τήν πρότασι τού Ναπολέοντος;

'Ο Βούλγαρης έμεινε άμίλητος.

—Σας έτηλεγράφησα ότι... έξακολούθησε ο Διηλιγιάννης.

—'Ε, πως τó περάσατε στο Παρίσι, κύριε Διηλιγιάννη; τόν διεκώμε ο προδωτικόζ.

—Πολύ καλά, είχαριστώ. 'Αλλά ο Ναπολέον... 'Η Κρήτη...

—Και έχει... πολλά σπίατα τó Παρίσι, κύριε Διηλιγιάννη; ζαναρωθήσε ο Βούλγαρης.

Τότε ο Διηλιγιάννης άντελήρηθη ότι ο προδωτικόζός δεν ήθελε ν' άκούση τίποτε για τήν άυτονομία της Κρήτης και άλλαξε άμέσως θέμα όμιλίας.

***

Κατά τήν έξοσι τού 'Όθωνος, ο Διηλιγιάννης δεν ήταν με τó μέρος τών έπαναστατών, άν και αυτοί είχαν καταβάλει πολλές προσπάθειες για να τόν παραστήσουν. Σχετικά μ' αυτό, διηγητό ο ίδιος τά έξής:

—Μιά μέρα ήθε ο Κομμουνδούρος και με κάλεσε να φάμε μαζί με γιωκοβουτσάδα...Με πήρε και με όδηγησε πίσω από τó ναύ της Χρισσοπηλιωτιστής, όπου ήτοχε τότε ένα ζυθοπωλείο πού κωρατίσε μία γυναίκα Βαυαρέζα. Τό ζυθοπωλείο αυτό ήταν έπετελειμένο στην κωνή θεα, απ' όλες τις μεριές και ελτα στον Κομμουνδούρο ότι δεν έβρεκε να φάμε έκει, μπροστά σ' όλον τόν κόσμο.

—Μορέ, κάθισε κάτω και μη σέ μέλει, μου άποκρίθηκε. Κατεβάζουμε τά παρατεταμένα και δεν μάς βλέπουν...

Καθίσαμε λοιπόν στο τραπέζι κ' άπάνω στο φαί ο Κομμουνδούρος άρχισε να μου άναστήση τούς λόγους, για τούς όποιους έπρεπε να ταχθώ με τó μέρος τών έπαναστατών.

'Επειδή όμως έγώ παρέμεινα άμεταίτητος, θέλησε να με μεθύση και διάταξε να φέρον μεθύση, τή μη πάνω στην άλλη. Θα τó πιστέψτε όμως: 'Υστερ' από πέντε λεπτά κ' ο Κομμουνδούρος κ' ένας άλλος γιωρός πού έτρωγε μαζί μες σοζαλίζαν, ένώ έγώ δεν είχα λάθει τίποτε!

***

Μιά από τις μεγαλειότητες άδωνιμίσεως τού Διηλιγιάννη ήταν ή Ζαφείριω του, ένα σκυλάκι πού τού τó ελχαν χαρίσει στην Ήρι-πολι.

'Ο Διηλιγιάννης ήθελε νάχη πάντα κοντά του τη Ζαφείριω, με τήν όποια έπαζε και τή χάνεινε συχνά σαν νάταν παιδί του.